

KANONBÅTSBISTÅND

Ibland ges bistånd efter att ett land slagits i spillror, som i Irak och Afghanistan. Det gäller då att skapa nya institutioner som samarbetar med ockupationsmakten och

skapa en investeringsvänlig lagstiftning. Samma mål har ofta uppnåtts genom att man bara visar vapnen samtidigt som det bjuds på karameller.

Amfibiefartyget **USS Kearsarge** från USA:s IV flotta kastade i augusti förra året ankar vid Nicaraguas atlantkust. Ombord fanns personal med militära och biståndsuppgifter. Fartyget är beväpnat med olika slags missiler och konstruerat för landstigningsoperationer, trupptransporter och har flera slags kust och flodbåtar, helikoptrar, attackflyg, amfibiebil- lar och olika slags lastbilar. Ett välutrustat sjukhus ingår också. Med denna utrustning kan *USS Kearsarges* förband ta sig upp i och behärska Latinamerikas flod- system.

Under andra världskriget, 1943, bildades IV Flottan för att bekämpa tyska u-båtar och skydda den

civila sjöfarten. Den avvecklades 1950. Under kalla kriget såg USA:s regeringar inte att det fanns något behov av att installera flottan igen.

President Ortega:

- De kommer med humanitärt bistånd men på en båt som denna finns också specialister som sysslar med underrättelseverk- samhet.

USA-trupp i Nicaraguas historia

Under 1900-talets första decen- nium ville inte Nicaraguas presi- dent *Zelaya* acceptera USA:s vill- kor för att bygga en interoceanisk kanal, han tvingades avgå. Presi- denter tillsattes av USA-bolagen tills en av dem "revisorn" störta- des 1912. Då inva- derade U.S. Marines. En man av folket General *Benjamin Ze- ledón* tog upp kampen mot invasionsstyrkan och dog som martyr. Under den påföljande perioden såg USA till att de presidenter som regerade i Nicaragua var av rätt kaliber.

Men 1926 i och med den konstitutionella revolutionen bildade General *Moncada* en armé som bekämpade den konservativa rege- ringen och US Mari- nes. Den 4 maj 1927 ingick *Moncada* en pakt formulerad av

USA:s regeringsrepresentant *Stinson*. *Moncadas* generaler fick ämbeten och egendomar om de gav upp. Alla accepterade – utom en - *Augusto Cesar Sandino*, som fortsatte kampen. Till slut (1932) lyckades hans trupper få marin- kåren att dra sig tillbaka.

För att ersätta marinkårens närvaro grundades ett national- garde, *Guardia Nacional*, som skulle hålla USA-imperialismens ställningar i Nicaragua. Dess förste chef var *Anastasio Somoza Garcia*. Det stod snart klart att nationalgardet inte stod under presi- dentens order, utan drevs som en fristående enhet under *Somoza* som lyssnade noga på USA:s önskemål.

75 år sedan Sandino mördades

Sandino mördades 1934 av *Somozas* nationalgarde. *Somoza Garcia* blev president vid valet 1935. Det var början på ett 42 år långt styre av familjen *Somoza*.

Den förste *Somoza*, "Tacho 1", satt vid makten 1937-1956. Under den tiden hann han se till att nationalgardet, som styrdes hårt av honom själv, fick kontrol- len över nästan alla samhällets viktiga funktioner: skatteindriv- ningen, tågtrafiken, posten, tele- grafen, radiosändningarna, gräns- kontrollerna och hälsovården. Han fick även igenom en ändring i konstitutionen som förlängde presi- dentperioderna från fyra till sex år samt förbjöd omval, med und- dantag för *Somoza*.

USA var nöjd med *Somoza*.

USS Kearsarge från USA:s 4:e flotta ankrade upp på Nicaraguas atlantkust i augusti förra året.

Foto: US South Command

Sandino har gett namn åt FSLN (*Frente Sandinista Liberación Nacional*) som 1961 bildades av *Carlos Fonseca Amador*. FSLN följde upp och utvecklade Sandinos internationalistiska och proletärt baserade befrielsekamp och kunde 1979 genomföra den sandinistiska revolutionen i landet.

Kolonialt mönster

Strategen vid Pentagon, *Robert Gates*, har lagt upp en försvarstrategi som i första hand ska bekämpa folkuppror och terrorism.

Fältprästen håller gudstjänst på Moraviska kyrkan i Puerto Cabezas
Foto: US South Command

Dokumentet som presenterats av Washington Post visar en strategi för att förebygga de långvariga konflikter som USA hamnar i. Där rekommenderas att USA ska uppmärksamma hur ”våldsamma extremistrelser” växer fram och verkar. Vikten av att arbeta tillsammans med allierade regeringar som bör bygga upp denna typ av försvar framhålls speciellt.

Försvarsmaktens ansträngningar för att infånga och döda terrorister ska ske i samarbete med dessa lojala regeringar och också komp-

letteras **med** analys för att förstå de underliggande mekanismer som kan kulminera i uppror. Biståndsprogram ska ha en viktig funktion och inkorporeras i detta arbete.

I Latinamerika är USA-ambasaderna de lokala centralerna för denna verksamhet som förstärks och utvidgas med nära allierade länder som Colombia (Plan Colombia) och Mexico (Plan Merida).

Pentagon har uppgivit att den IV flottan har aktiverats för att utveckla en västra hemisfärens samarbetsstrategi mellan olika länders flottor, att skapa en multinationell militärkoalition, försvarsövningar, diplomatiska besök i hamnstäder, relationsarbete i samhällen, anti-narkotikaoperationer etc.

Av **president Obamas** uttalanden kan man förstå att han också i Afghanistan och Irak vill förstärka de militära insatserna med ett utvecklingsbistånd som stödjer USA-vänliga regeringar och institutioner. Med andra ord piska och morot. I detta arbete deltar ju också den svenska regeringen som för krig under USA-befäl i Afghanistan. Svenska regeringen skulle gärna se att en större del av de militära kostnaderna i Afghanistan finansierades av biståndsbudgeten.

Men när man tänker efter är denna strategi inte något nytt, att fysiskt eller moraliskt söndra och bryta ner för att sedan bygga upp ett kontrollerbart samhälle är ett välkänt kolonialt koncept.

Lasse Wallin

lars.wallin@vfsn.se

Källor: Liberación, El Nuevo Diario, LA.nu, US South Command.